

GOSPODARSTVO

Dirección del destinatario
Sr. D.

Godina I. — Broj. 10

LA ECONOMIA

19. oktobra 1926

GLASILO SLOVENSkih PRIVREDNIKA U JUŽNOJ AMERICI
Organo de la inmigración productora Eslava en Sud América

IZLAZI NAKLADOM. — Edición de la Casa

«EURASIA»

BUENOS AIRES. — Calle Nueva York 3363

PRETPLATA godisnje (por año) \$ 3.00 m/n. — Inozemstvo (exterior) Dolar u/s 1.50.— Polugodisnje (por semestre) \$ 1.50 m/n. — Inozemstvo (exterior) Dolar u/s 1.—

Naslov uredništva i uprave.
Adresa redakce a administrace

Dirección de la redacción y administración:

Ing. C. JEKOVEC, Buenos Aires, Calle Nueva York, 3363

Mali oglasi

TRAJES sobre medida, a precios económicos. Sastrería F. JURANA, Suipacha 879.

TRAJES sobre medida, a precios especiales. — Sastrería JOSE SVETLY, Ayacucho 1524.

SE VENDEN:

5 lotes en Lincoln, de 400 varas cada uno o sea en total varas 2000.

54 lotes en Gral. Alvear de 500 varas cada uno o sea un total de varas 21.600.

2 manzanas en Villa Garibaldi, La Plata, cada una 7500 metros o sea 15.000 metros igual en varas 20.000.

Un terreno en Cabildo, Bahía Blanca, cuatro cuadras de la estación de varas 1250. Todo en un lote \$ 4400.—

Informes: M. Suchan, Bolívar núm. 171.

Hledá se adresa p. Frant. Gramse. M. Suchan, Bolívar 171.

VÝHODNÁ KOUPEĚ

CHACRA v Paraguayi u V. Encarnación, 25 hektarů, 13 ha obděláno, 1 1/2 třtiny, 8000 kusů mandioky, 12.000 česneku, zbytek kukuřice, pšenice, ječmen, vojtěška, burské oříšky, cibule, len. Obytný dům pět místností, dva galpony, lis na cukr. třtinu a věškeré nářadí, stáje, kurník na 250 slepic, corral na 100 prasat, 400 ovocných stromů, potah, etc. prodá se následkem odjezdu do Evropy. Cena m\$ 6000.— argentinských. Bližší u fy. M. Suchan, Bolívar 171.

HLEDÁ SE 12 dílovedoucích

pro novou továrnu na automobilové součástky, motory a pod. za stkvělých podmínek.

Ucházeči musí býti odborníci energiětí a svědomití, obeznámeni s pracemi na obráběcích strojích. Kromě toho žádají se theoretické vědomosti z mechaniky (kinematiky) a znalost trigonometrie.

Písemné nabídky s opisy vysvědčení zašlete na red. Čsl. Věst. Rivad. 1613. Nastoupení bude možno v prosinci t. r.

PRODÁM PENSI se zaručeným dobrým výdělkem v nejlepším místě města. Šest světnic pohodlně zařízených, telefon, koupelny, veškerý komfort, výtah atd. Vše obsazeno a přes 30 lidí v pensí na jídlo.

Bližší u firmy M. Suchan, Bolívar 171.

Dr. JORGE DEL RIO Odvětník — Bolívar 171

U. T. 4938, Avenida

Besplatni pravni konzultorij »Gospodarstva« Sporni i upravni predmeti ostavštine, odštete, dugovi.

Imamo svoje dopisnike u provincij i u Jugoslaviji, tako da možemo doći strankama u susret u svalsom pogledu.

Dopisivanje kasteljanski, jugoslovenski, nemački, mađarski itd.

Hledá se adresa p.

Jaroslava Melichárka
M. Suchan, Bolívar 171

SELECCION, COLOCACION y DISTRIBUCION DE LA INMIGRACION

OPINION DEL PRESIDENTE DEL DEPARTAMENTO NACIONAL DEL TRABAJO

Con la nueva situación, creada por las consecuencias de la gran guerra, cuyas principales características son la pauperización de una importante parte de la población europea, y la presión emigratoria hacia la Argentina, el problema del inmigrante para ésta pierde el carácter hasta ahora para decir así primitivo, cuando la ocupación y distribución encontraban su solución automática.

Llegó el momento, cuando se hace sentir la necesidad de una intervención consciente por parte del país, de un programa de sus autoridades basado en normas científicas de selección, y de una distribución sistemática.

A continuación publicamos la opinión del Dr. García, presidente del Departamento Nacional del Trabajo, expresada en una entrevista con el diario «La Razón». La realización del programa, expuesto por el señor García, imprimiría mayor impulso al desarrollo de las zonas agrícolas del país facilitando al inmigrante el contacto directo e inmediato con el campo, e impidiendo formación y aglomeración de desocupados en la Capital.

El doctor García, dice al respecto:

«La distribución de braceros adolece de serios inconvenientes que no es dado subsanar a esta dependencia, aun cuando, de acuerdo con la ley respectiva, este Departamento tiene a su cargo todo lo que se relaciona con el trabajo de la inmigración, bajo el concepto económico-social, así como la vigilancia de la aplicación de las leyes obreras.

El Departamento debe estar ca-

pacido para orientar al trabajador hacia aquellos puntos de la República en que las actividades industriales y comerciales lo demanden, para lo cual debieran efectuarse estudios periódicos de cada región y estar perfectamente informado sobre sus necesidades.

Pero este género de labor no le es permitido desarrollar al Departamento sino de una manera deficiente, por cuanto carece de los elementos y medios necesarios.

La ley orgánica del trabajo dispone la instalación de agencias en las capitales de provincias y territorios nacionales, pero no se ha podido hacer por falta de recursos, de modo que todo lo que se conoce respecto de las necesidades de aquéllos es por informes que se reciben de los gobiernos y generalmente fuera de oportunidad.

El Departamento por lo tanto no puede llevar a efecto la **distribución** de los trabajadores dentro del territorio de la República como debiera ser, y atemperar los efectos de la desocupación en aquellos puntos en que el fenómeno se observa con mayor intensidad, como ocurre en la capital, a la que acuden los desocupados, convencidos de que aquí han de obtener colocación, como que, en efecto, puede decirse que es el mercado del trabajo y éste se consigue también mediante las agencias.

El Departamento no interviene y no proporciona trabajo a mucha gente **fuera de la capital** por las razones expuestas de la carencia de elementos de juicio para orientar al trabajador, pero que en las colocaciones en que

ARGENTISKI KONSUL ZA NAŠU PROPAGANDU

a—Po posredovanju argentinskog Generalnog Konsula g. Barriosa ovdašnja svetska novina »La Nacion« objavila je u svom nedeljskom broju od dne 3. o. m. celu jednu stranicu slika iz Jugoslavije, i to prekrasne reprodukcije originalnih fotografija »Slovenačkog Planinskog Društva« u Ljubljani.

Gospodin Barrios postigao je to jedva je došao ovamo u Buenos Aires. Našem Konsulu ovgje nije palo na pamet nešto takova sve ove duge godine, otkako se nalazi na ladanju u Južnoj Americi.

tiene intervención el Departamento se trata siempre de dar las mayores seguridades y garantías al obrero sobre la duración del trabajo, el pago de los jornales convenidos y que éste sea en efectivo.

En las colocaciones que interviene el Departamento, generalmente es a petición de los industriales que demuestran elocuente la confianza que les inspira aquél, y esto da la idea de los beneficios que podría proporcionarse a obreros y patronos, si dicha dependencia dispusiera de los elementos y recursos necesarios para dirigir la verdadera política del trabajo en el país, dentro del concepto científico, como se procede en las naciones más adelantadas.

Ahora bien, establecido por la misma ley orgánica, que es el Departamento la entidad oficial que debe tener a su cargo todo lo que se relaciona con el trabajo en la República, sería lógico que no escapara a dicha disposición la distribución de los inmigrantes que llegan constantemente, tanto más cuanto que se trata de gente que viene ajena a las necesidades del país, a su situación, y que ignora donde le convendría más ubicarse.

Sin embargo, no es así. La Dirección de Inmigración sin consultar para nada al Departamento del Trabajo hace la distribución de los inmigrantes sin mayor conocimiento respecto de las necesidades regionales y sólo guiándose por pedidos que llegan defectuosamente y sin que le sea dado ofrecer al inmigrante garantías satisfactorias.

Y no es posible que el Departamento de inmigración pueda ofrecer otras ventajas, puesto que carece de los medios de información de carácter económico y sus fun-

ciones debieran terminar una vez que ha recibido al inmigrante y puesto en condiciones de ser colocado.

A juicio del presidente del Departamento del Trabajo, y es lógico, entre éste y el de Inmigración debiera existir por lo menos una inteligencia para la internación de los inmigrantes, ya que lo natural sería que fuese el primero el que tuviera a su cargo esas tareas por los motivos y fundamentos expuestos.

De igual manera el Departamento del Trabajo debería ser el encargado de la selección y clasificación del inmigrante, de acuerdo con su oficio, y aun teniendo en cuenta las regiones de procedencia, clima, etc., a fin de ubicarlos en aquellos puntos de la República que resulten más en concordancia con su género de trabajo y con sus modalidades.

No procediéndose en esta forma se explica por qué con frecuencia los inmigrantes se quejan de que son enviados a puntos que no conciben con sus características y clase de trabajo a que están habituados, no resultando así ni para obreros ni para patronos, cuando en realidad no ha habido sino un error al ser orientados a comarcas inconvenientes.

Estos detalles tienen tanta importancia que ocurre con frecuencia que los inmigrantes después de haber permanecido un tiempo en el país regresan al de su origen convencidos de que este suelo no es propicio para el trabajo, que éste no existe y que hasta el clima es malo.

Un funcionario fuera de su lugar

Después de iniciada la gran conflagración europea y cuando los yugoeslavos de hoy, entonces súbditos de la nación austriaca, combatían en los campos de batalla bajo la bandera de sus opresores, aquí en la República Argentina se pudo notar, en aquel entonces, entre los elementos que componen en la actualidad la colonia yugoeslava gestos de tan alto patriotismo que más de una persona, ajena a nuestra raza, que asistía como espectador a estas actividades no alcanzaba a comprender.

En primer lugar, la concepción de la nueva nación Yugooslava no era más que la concepción de un pueblo que ansiaba su libertad, pero su realización era problemá-

tica, tan problemática como que dependía de los resultados de la Gran Guerra.

Sin embargo, en aras de un ideal, con grandes deseos de romper la cadena de esclavitud que los oprimía, se empezó a trabajar en pro de la esperada libertad, poniendo al servicio de tan magnos ideales, su mayor entusiasmo, su mayor energía, sin fijarse que el derrotero que iban a seguir les exigía sacrificios y quizás, en el día de mañana, les hubiera colocado frente a las consecuencias que derivan de haber intentado dejar de llamarse: «austriacos».

Pero todas esas perspectivas poco agradables, todo ese camino a recorrer que se presentaba espinoso y lleno de dificultades, no fué bastante para amenguar la llama ardiente de fe patriótica que ardía en todos los corazones.

La organización defensiva surgió de la noche a la mañana, extendiéndose a varios países del continente sudamericano convertida en comités, que dieron justa cuenta de su valer y de su laboriosidad.

Por todos lados surgían emigrantes yugoeslavos que se apresuraban a formar pequeños o grandes núcleos, prestando valientemente su brazo y su cerebro a fin de llevar a feliz término la cruzada propuesta. Consecuentes con su ideal, las reuniones periódicas eran concurridas por numerosos devotos a la causa y en ellas se discurría y discutía la mejor manera de llevar a la práctica planes que redundaran en el beneficio común.

Una armonía espiritual incomparable, una disciplina superior y un concepto claro del deber moral y material a cumplir con la futura patria, era la característica de todos los comités. Podríamos citar infinidad de ciudadanos que en cumplimiento de ese deber impuesto a sí mismos, han realizado campañas dignas de elogio y de admiración, pero tal cosa no vendría al caso porque tales personas no desean ni pretenden el homenaje del recuerdo, ya que almas bondadosas y desinteresadas, les basta con la satisfacción del deber cumplido.

Citar luego los actos de generoso desprendimiento que tuvieron los componentes de dichos comités en los momentos que la Patria necesitaba de su ayuda, creo que también es innecesario. En el recuerdo de todos perduran las colectas de cereales y de dinero

que se efectuaron con las espontáneas donaciones de todos. Si alguien, sin escrúpulos, dió una nota ingrata, no alcanza a desvalorizarse por tal circunstancia los actos de los demás y es por eso, que aun hoy, a varios años de tales sucesos, no podemos dejar de recordar tales acontecimientos dignos de una página en la historia de nuestra Nación.

* * *

Los años han pasado veloces. Con ellos la realización de tantos anhelos y el cumplimiento de tantos deseos que maduraban en el silencio de la noche tiránica.

Nuestra colonia yugoeslava en la República Argentina se identificó como tal ante los ojos de los demás y grande y culta y laboriosa obtuvo al poco tiempo el representante consular de su Nación. Para tal nombramiento el Gobierno yugoeslavo tuvo en consideración la provincia oriunda de la mayoría de los emigrantes a esta hospitalaria tierra y envióle un cónsul de la misma provincia, medida acertada por cierto. Lo que no se tuvo en cuenta son las cualidades que debe reunir un representante diplomático y envió: ¡un juez! A su llegada el cónsul general Dr. Grisogono encontró con que aquí no había criminales ni gente que vive al margen de la ley entre nuestros compatriotas y creyendo que por lo tanto no había nada que hacer, se cruzó de brazos como un Napoleón en Santa Elena!

* * *

Los días, los años, unos tras otros, pasaron!...

La colonia yugoeslava en la Argentina, poco a poco, se olvida de lo que es!

No hay nadie que se lo haga recordar? Nuestro cónsul general en su cómoda butaca de la calle Victoria 1453, se pasa muchas horas del día escribiendo... a sus amigos!

Hay muchos yugoeslavos que han tomado la carta de ciudadanía argentina! Les resulta más fácil y menos trabajoso hacer esto que oficializar sus documentos en el consulado yugoeslavo y si se agrega la poca simpatía de que goza el Sr. Cónsul entre nuestros elementos, todo resulta perfectamente claro y comprensible.

En la colonia ya nadie se interesa de la situación política, social o financiera de la Patria! Se lanza un empréstito y fuera de tres o cuatro personas que por tener bastante dinero y no saber

SLEDBENICIMA AUTOKRACIJE i NAZORA PROTIVNIH DUHU NAŠEG USTAVA

G. Gener. Konsul vrativši se sa svoje diplomatske šetnje u Perú, donio je sobom jednu jedinu novost: da ga se je u razgovoru s našim ljudima pitalo, zašto se ne ubije g. Radića. Kad je objavio tu svoju čudovitu državnišku mudrost u svom glasilu »Jadran«, izazvala je u krugovima iseljeničtva začugjenje i žaljenje. Pokojni g. Radeljak oborio se žestoko nanj, da je mogla biti tiskana u glasilu jednog konsula takova nezgrapnost protiv političkog vogje, iza kojega je stala većina hrvatskih narodnih zastupnika, a koji broji i ovgje veliki broj sumišljenika. G. Konsul našao se u neprilici, i u nedostatku stvarnih razloga dao se na prigovore i pretnje, kako da se usugjuje neko napadati i kritikovati njega, predstavnika naše države.

Sada dogodilo se ponovo, da je došlo — u pomanjkanju stvarnih razloga — do izražaja ovog anahroničkog načela, koje se kosi s našim Ustavom: da je kritikovanje jednog nesposobnog državnog činovnika u osobi g. Grisogona identično sa protidržavnim radom. »Gospodarstvo« uzelo si

donde colocarlo, se suscriben, los demás lo reciben con indiferencia, con frialdad, sin aportar un solo centavo! Se fundan sucursales de Bancos y al poco tiempo tienen que cerrar sus puertas. No hay movimiento!

Qué sucede? Qué fenómeno raro se opera para presentarse así las cosas?

Interesa una colonia así, de esta clase, a Yugo eslavía? Le es benéfica? Qué beneficios le puede reportar? Qué debemos pensar del representante consular en la Argentina? Ha estado en su puesto? Cuál es la labor desarrollada? Por qué este enfriamiento, esta decadencia de patriotismo?

Acaso, nuestra colonia en otros momentos, en otras circunstancias, no ha demostrado su patriotismo, su valor, su amor al terruño natal?

Por qué, pues esta transición, este cambio tan notable que se deja notar en el transecurso de algunos años?

A todas estas preguntas, hay una sola respuesta, un dedo índice acusador que señala al Dr. Grisogono, como diciéndole: Qué ha hecho usted, doctor? Sigue ocupándose de la Embajada?

za zadaću, da analizuje rad i »rad« g. Konsula i dokaže, da g. Konsul Grisogono niti nije pokušao da radi, bilo po svom programu, bilo po programu koji je bio jasno oertan u »Poratnom Programu« Jugosl. Narodne Obrane, a još tačnije označen u zaključnom članku »Na Južnom Atlantiku«, objavljenom u decembru 1921, u br. 211-212 »Jadrana«, s podrobnim obrazloženjem, kako treba organizovati iseljeničtvo, da se pregje od privremenog početnog rada oko rešavanja iseljeničkih pitanja k općem seašvanju tih raznih pitanja.

Pošto je »Gospodarstvo« dokazalo u koliko leži krivnja na tome, da je naša kolonija sasma dezorijentovana i razbita, baš na g. Grisogonu, a pošto on ne može da se brani protidokazima, to se pokušava toj stvarnoj kritici udariti žig defetizma, pošto da je »u ličnosti g. Grisogona zastupljen narod, a u Konsulatu komadić Kraljevine«, drugim rećima, hoće se prikazati, kao da se je ogrešio protiv države onaj, koji si usugjuje tvrditi da Konsul Grisogono ne vrši svojih dužnosti kao konsul.

Da se ne bude pokušalo nastaviti sa mešanjem pojmova u ovom smeru, smatramo svojom novinarskom dužnosti, da utvrdimo značaj položaja ga. Grisogona kao konsula, to jest kao državnog činovnika, da se ne bude mešalo i bacalo u isti koš sa nedostojnim istupima nenaobraženih ili neupućenih pojedinih stranaka na konsulatu »gdje se najpogrdnijim rećima ruši autoritet naše države«, i prava iseljeničtva, koja ovome daje i sam Ustav, da sudi i prosugjuje, da li je momentalni konsul na svom mestu ili ne. Neopravdani strah i neupućenost sa strane iseljeničtva su naime uzrokom, da je iseljeničtvo tako dugo toleriralo mućki »Grisogonov režim«, kojim se paralizuje sav javni život megju nama.

Bilo je vremena u povesnici, kad se je po načelu »DRŽAVA SAM JA« pojam države tako potpuno poistovetio sa osobom pojedinog autokrate kao što su bili n. pr. Neron, Ludvik XIV., Josef II i drugi, da su oni postali gospodari i nad životom svojih »podanika«, da su drimali sudbinom naroda, državnim prihodima, mirom i ratom po svojoj ličnoj volji ili volji svojih milosnica i žena.

Narod u ona vremena smatran je za roblje i stoku, a svaki prigovor i otpor protiv makar i nesavestnog rada državnih organa, to jest vršioea volje tih autokrata, smatran je »uvredom veličanstva« i kruto kažnjen.

Iza francuske revolucije rodila se nova shvatanja o pojmu države: NAROD postaje DRŽAVA. U narodu je izvor sve vlasti. On poverava upravljanje države, unutrašnji mir i poredak činovničkom aparatu, daje mu na raspoloženje — u obliku poreza — svoja srestva da može raditi oko urave i napredka države, to je naroda.

Državni organi dakle su službenici, kojima su zasebnim propisima odregjene dužnosti, i prava koja im su dana, da mogu vršiti dužnosti. A za vršenje ovih potonjih postoji administrativna i sudska odgovornost, a za slučaj nevršenja, i sam Ustav odregjuje kažnjivost državnog činovništva. Ta odgovornost postoji za najviše kao i za najniže državne činovnike, tako za ministre, kao za pobiraće poreza. Otuda potiću zakoni o činovnicima i zakoni o odgovornosti ministara u svakoj državi. Jednim članom našeg Ustava izričito je naglašeno, da je svaki državni činovnik osobno odgovoran za svoje postupke.

Daćemo jedan primer: Posle rata i u stroju naše državne uprave svi kotači nikako nisu tako na svom mestu, kako bi to moralo biti, zbog nesposobnosti, stranačkog fanatizma, nesavesnosti itd. I sami ministri bili su optuživani zbog neispravnosti u vršenju svojih dužnosti. U koliko je nama poznato, bilo ih je na optuženičkoj klupi narodne skupštine ništa manje nego **ŠEST**. A ipak radi toga nijednome od tih optuženih ministara nije palo na pamet, da svoje protivnike zato nazivaju veleizdajnicima. Naopak, svi su tražili javno raspravljanje po delima, za koja su optuživani.

Narodna Skupština izabrala je posebni **ANKETNI ODBOR**, kome je poverila da ispita rad svih ministara, od početka naše države.

Upravo skoro je bio interpelovan ministar dr. Ninčić o radu dra. Joce Jovanovića, ratnog poslanika Srbije u Londonu, da li je položilo tačno sve račune za vremena dok je stajao na čelu našeg Poslanštva u Engleskoj. Ministar odgovorio je prema radu poslanika.

Ako ta odgovornost postoji i za

najviše organe državne uprave, samim tim postoji ona i za konsule. Megjutim ove je malo teže kontrolirati, pošto se nalazi njihov delokrug izvan granica države, i to, kao u našem slučaju, veoma daleko. Zato u tim slučajevima dobiva taku zamašnu važnost naša iseljenička štampa i organizovano iseljeničtvo. Zato razumemo interes g. konsula Grisogona, da bi bila naša Južna Amerika ostala bez neodvisne štampe i bez organizacije, pa time on takorekući bez nadzora, i pomoću nekolicine, njegovom ljubaznosti opsenjenih pojedinih rodoljuba velikog glasa zastićen pred eventualnom kritikom, koju bi se ovako moglo prikazivati, kao da nije ništa drugo nego intriga ili defetizam.

Iz gore izloženog je jasno:

da oni koji iz jednog ili drugog uzroka dolaze na Konsulat i viću i psuju, nisu u pravu, kaošto nije u pravu Konsul ako se razvije na nje;

da ima svaki državljanin pravo, da se prituži redovitim putem, a Konsul je dužan, da svaku pritužbu dade uknjižiti u delovodni zapisnik i sprovesti ju starijoj vlasti, pa da ona odluči o njezinoj opravdanosti, pa makar išla optužba protiv konsula samoga;

da bi g. Grisogono već odavna bio napustio mesto, da je iseljeničtvo, jako organizovano, predneslo svoje pritužbe protiv njega

=====

Jovan OSTOJIĆ TOŠKOVIĆ
Buenos Aires, Calle Suipacha 805
U. T. 44, Juncal, 5295

Izveštavam cijenjeno općinstvo, da sam zatvorio svoju posredničku kupoprodajnu kancelariju i salon za dame u ulici Viamonte 665 i otvorio jedno od najmodernijih trgovina kupoprodaje i to u gore naznačenoj ulici, pod imenom »ASTRA«, gdje kupujem i prodajem: briljantske, biserne i srebrne nakite, srebrne, poreulanske i kristalne servise, umjetničke slike, fine kancelarijske i sobne namještaje, muške i ženske haljine od svile, y štofa, za zabave i ulicu, svilene, štofane i krzjnene kapute, kožuhe, šesire itd. Sve te stvari su od najboljeg materijala a po neverovaetnoj jeftinoj cijeni. Sve možete si nabaviti u kući »ASTRA« ili preko nje.

Dogjite pogledati moje zalihe, da se osobno osvjedočite.

Ne zaboravite, da su ekonomija, uteda i dobra za svakog a osobito za iseljenika.

=====

na nadležna mesta u domovinu, kao što je npr. Ministarstvo Inostranih Dela, Trgovine ili Socijalne Politike, ili izravno na Narodnu Skupštinu;

da se naše novinstvo stvarnom kritikom rada g. Grisogona nije ogrešilo o nikakove zakone, nego da vrši korisnu suradnju sa tako odalečenim kontrolnim činiteljima naše domovine u smeru nastojanja, da naš ovdašnji konsul ne bude smatrao svoje mesto samo kao neku sinekuru, koja neka mu omogući, da postigne još važniju funkciju ne da bi megjutim radio u delokrugu, koji mu je poveren za sada, i u koje ime pobire jednu nesrazmerno ogromnu plaću.

U vidu tolikih za iseljenike važnih pitanja pozitivnog značaja, za nas nije nikakova zabava, da moramo posvetiti toliko pažnje radu g. Grisogona. Ta kritika od neizbežive je potrebe radi toga, jer je kao preduvet za normalni razvoj naših naseobina potrebno, da budu funkcije našeg predstavništva u sposobnim rukama. Naša kolonija je tako dezorganizovana, da spada megju najzapuštenije u Argentini. Ovako stanje nesmije da se održi dalje. Navrsio se skoro već PET godina, odkako imamo ovgje g. Grisogona, a vidimo, da kolonija ide sve na gore. Nemamo udruženja sposobnih života; pojedine naseobine megjusobno nisu povezane nikako, ostale su bez ikakvog kontakta; nemamo nikakvih zborova, da bi se periodički raspravljalo razna vitalna pitanja; nemamo radničkih niti poljodelskih organizacija, kojima bi se stvaralo solidnu podlogu za opstanak i napredak u ovoj zemlji. Pa i sam nacionalni značaj naseobina sve je tanji i labaviji.

Kad je takovo stanje, zar može iskren rodoljub ostati ravnodušan, i ne upreti prstom na kriveca. Zar nije dosta, da se je pet godina podnosilo ovakovo stanje, bez organizovanog otpora?

Živimo u vreme demokracije. Zbog toga imamo i pravo i dužnost, da suragujemo ovgje u tugjini s ostalim našim narodom u domovini time, da pratimo rad državnih organa i opozorimo na one, koji ne ispunjavaju svoje zadaće. Konsulat u Buenos Airesu ne smije da bude ničija krava muzara, niti sinekura za nekoga samo zato, pošto mu je brat bio ministar. Osnovan je radi potreba države i iseljeničtva. Očevidno da će postojati i onda, kad g. Grisogona neće biti više uopće ovgje.

On je megjutim danas još konsul. A dok zauzima mesto konsula, mora da vrši i svoju dužnost; kao što vrši svoju i Kralj, pa mora da ju vrši i svaki njegov organ, najviši i najniži, pa i g. Grisogono.

A državljani, koji tvore našu državu, imaju uvek pravo, da nadziraju one, kojima su poverili vodstvo i upravu svoje države; stvarna kritika nesposobnih upravljača njihovom je dužnosti, a ne veleizdaja. Pod »obznanu« padaju oni, koji napram državi ne vrše svojih dužnosti, a ne oni, koji ih vrše.

ORGANKA J.N.O. „ST. VRAZ“ PRIDRUŽUJE SE „PROTESTU“

»STANKO VRAZ«, Ogranak J. N. O. u Calama, Čile, šalje nam sledeći izveštaj:

Čitajući u listu »Sloga«, od 21. srpnja o. g. poznati Protest i Kontraprottest, ostadosmo iznenađeni svi članovi Ogranka J. N. O. »Stanko Vraz« na kontraprottest, potpisan u ime Uprave J. N. O. od predsednika g. Paška Baburice. Uvrijegjeni članovi Ogranka sazvaše namah Izvanrednu Skupštinu dana 12. rujna u 2 sata poslije podne u prostorijama Ogranka u kući g. Matije Plenkovića uz prisustvo dovoljnog broja članova.

Skupština jednoglasno zaključila, da se javno zapita g. predsednika Uprave J. N. Obrane, ko je njega ovlastio, da piše u ime cijele J. N. Obrane, a niti je imao ovlaštenje od ovog Ogranka, pa da uzima u zaštitu ljude, koji su bili poznati kao sluge pokojne Austrije, i vrijegjali našu braću Srbe i sve Jugoslovene. Na žalost i sramotu svih nas članova Organizacije jedan Predsjednik J. N. O. uzima u zaštitu te ljude. Da je pročitao program i pravilnik J. N. Obrane, znao bi bio da je nešto takova mogao učiniti samo na svoje lično ime, a ne na ime organizacije.

Ista Skupština zaključuje, da se zapita predsednika Uprave J. N. O. što je s novcem od Narodnog Fonda, za koji smo mi Jugosloveni iseljenici za vrijeme rata doprinosili i od našeg znoja stećeno davali peću po peću u narodne svrhe, i koji fond imade više od 600.000 peća, od kojih ne primamo nikakvih godišnjih rata. Taj novac po mnijenju Skupštine bi najbolje bilo, da ga se pošalje u domovinu narodnim institucijama, kao što su Jugoslo-

venska Matica, Jadranska Straža, Hrvatski Radiša i druge. Stavljamo na pretres ostalim bratskim Ograncima okolnost, da sve od g. 1916 Uprava J. N. O. nije sazvala Zboru Obrane, da organizaciji da izveštaj o svom radu, i da Zbor odluči konačno, ima li se Obranu i formalno raspustiti ili reorganizovati.

Ista Skupština energično prosvjeduje proti Generalnom Konsulu, g. Ivu Grisogonu, u Buenos Airesu, zbog njegovog postupanja, da je vladi predložio spomenuto odlikovanje. Nemožemo nego da ga požalimo, jer rekbi, da je došlo vreme, da se rodoljubstvo i priznanje postiže samo ako se ima milijona. Sećamo se pri posjetu g. Grisogona u Čile, da je tražio samo milijunaše, a za ostale bila mu je deveta briga. Ne vjerujemo, da mu je naša vlada dala naloge, da samo za bogate radi.

Još Skupština uzima u pretres ponašanje našeg konsula u Antofagasti, g. Antuna Lukšića, koji je nanio našem narodu i domovini veliku sramotu, koju mi moramo sa naših čela da operemo, i koju nam je nanio, kad je izvjesio dne 30. travnja o. g. u 9 sati na večer za vreme metinga u priglog plebiscita radi građova Tacna Arica, izmegju našeg državnog grba uz jugoslovensku i talijansku zastavu. To baš na dan uspomene mučeničke smrti naših velikana Zrinjskog-Frankopana, koji su od krvničke Austrije bili pogubljeni u Bečkom Novom Mestu.

Isti konsul naš zagrešio je drugo nenarodno ponašanje: dne 26. marta 1925. slavio je čilenski narod ovoga grada godišnjicu bitke od g. 1879., kad je čilenska vojska slavodobitno ušla u ovaj grad. Toga dana naš predsjednik, g. Franjo Cvitanić digao je uz čilensku zastavu na svojoj kući i jugoslovensku. Saznao za to g. konsul Lukšić preko svojih sluga auštrijakovića u Calami, pak dao nalog preko namestnika u Anto-

Dr. Angel Cosulich

Médico del Hospital Rawson

Ha trasladado su consultorio a:

Rodríguez Peña 274

U. T. 38, Mayo 1711

Consultas de 3 a 6.

fagsti, da se jugoslovenska zastava zbaci, koja i do dana današnjega se nalazi zarobljena u njegovoj kući. Auštrijakovići ostali zadovoljni, istotako i naš konsul, zašto je dobio više trgovačkih mušterija.

Skupština iskreno se pridružuje čestitajući braći Jugoslovenima okupljenima u Ogranku »Jadranc« u Buenos Airesu, kao takogjer i ostalim društvima, koja su Protest potpisala kličući im: Živjeli!

Umoljavamo našu Vladu, a navlastito g. Ministra Inostranih Dela, da nam čim prije maknu s konsularnih mjesta ove nezasluzne ljude, jer nas je stid pred Amerikancima i drugim strancima, kakove predstavnike imade naša Država.

Budući da niko od članova ne pita više za reć, g. predsjednik videvši suglasne sve članove, zahvali im, da su oprali sa svojih obraza današnjom skupštinom ljađu, koju nam hoće da nametnu naša konsularna gospoda, te zaključuje Skupštinu u 5 sati i 20 časaka.

Calama, 12. rujna 1926. Za Ogranak J. N. O. »Stanko Vraz«: Predsjednik: Franjo Cvitanić — Tajnik: Matij Plenković.

a—JOŠ JEDNA I POSLEDNJA REĆ g. TODIĆU. — Pribijam ponovo činjenicu, da me je potražio g. Todić te zatražio, da mu uzajmin 200 peća, da bi mogao početi izdavati novinu, u kojoj bi se iznosilo nerad konsula g. Grisogona.

Ovo dogodilo se po prilici u ono vreme, kad je g. Todić na jednom skupu na Boci javno ustao protiv g. Grisogona. — Ing. C. Jekovec.

Građevno Produzeće-Osnovano 1912

A. GOBICH

Sitio de Montevideo 660 - Lanus F. C. S.

Proračuni, naerti i gradnja kuća za obitelji, chalea, dvorana, skaladišta, mostova, željeznica itd.

Špecialista za železni beton (cemento armado) — Izvršilo već opetovano kuće do devet spratova.

Male obiteljske kuće grade se na umerene mesečne obroke.

Zaposluje najbolje naše inženjere i druge strukovne sile, te isključivo naše radnike. Kad radi dobro naša tvrtka, zaradi dobro i naš radnik-iseljenik.

Željene informacije i podatke možete dobiti usmeno ili pismeno na gornjem naslovu.

D R U Š T V A

d- »HRVATSKO DOBROTVORNO DRUŠTVO« u Berissu šalje nam sledeći izveštaj o Ustanovnoj Skupštini, koji rado objavljamo u celini:

»Javljam našoj braći Hrvatima kao i svim Jugoslovenima i ostalim slovenskim narodnostima, da smo dne 26. septembra o. g. osnovali društvo, koje je izvanpolitičko, bez pitanja vjere i narodnosti, ustanovljeno u čovječanskom duhu i na temelju dobrotvornosti, uzevši si prema svojim pravilima za zadaću, da svakog svog druga-člana pomogne koliko bude moguće prema stanju svojih sredstava, u slučaju bolesti, smrti ili nesposobnosti za rad. Kojegod narodnosti član bio, ali je čovjek, a mi kao ljudi dužni smo da ovgje u tugjoj zemlji i i daleko od naše nam domovine i naših nam milih i dragih, jedan drugome pomognemo, jer nam je geslo i naslov »dobrotvornost« a ova ne pita u nuždi nikoga, tko je i što je, već pomaže svakoga, koji zna cijeniti i poštovati čovječanstvo i Društvo.

Zato se nadamo, da ćemo u kratko vreme imati lijepi broj članova, pošto smo odmah na prvoj, to je Ustanovnoj Skupštini upisali ČETRDESET I ŠEST članova, što je za ovo malo mjestance veliki broj, a za kratko vrijeme biti će nas i više.

Stoga ovaj dobri početak s veseljem javljamo svojoj miloj braći i nadamo se, da će se naša braća isto veseliti kada će čuti, da je ipak i naš narod progledao i opazio, da je faktički potreba, da već jedanput nastojimo da u svakim nezgodama jedan drugog pomognemo.

Sada je biljka zasagjena, hvala Bogu, i nadamo se, da će u skoro lijepo porasti i procvasti evijecom megjusobne ljubavi, što će naši članovi nositi na sreću za spomen sloge i bratstva ovgje u tugjini.

Na Skupštini bio je izabran Odbor kako slijedi, i upisano ukupno 46 članova. Nato je Skupština raspravljala i primila Pravila za Društvo.

U Odboru Društva su sledeći drugovi:

Predsjednik: Petar Stapić,
podpredsjednik: Dinko Pavičić,
blagajnik: Jozo R. Matković,
tajnik: Fabijan Pepelko,
preglednici (revizori): Anton Šalig, Valent Hužnjak,
odbornici: Marijan Buljan, Marijan Rogulić, Jozo Roščić, Franjo Pavličević, Ivan Stjepanović I.,

Stjepan Baban. (Imena članova objavićemo u idućem broju—Ur.)
Za »Hrvatsko Dobrotvorno Društvo« u Berissu: Predsjednik Petar Stapić, tajnik Fabijan Pepelko.

d-»J. D. KOSOVO« u Ensenadi održalo je Glavnu Skupštnu dne 12. o. m. G. predsjednik P. Kebeljić otvorio ju pozdravivši prisutne. Naglasio je, da se u društvo nemiđu uvući verski ni politični trzaji, već da je dobro došao svaki Jugosloven.

Društvena pravila čitana i razjašnjena po g. Zelaliji jednoglasno je Skupština odobrila i prihvatila. Primljen je predlog g. Lukačevića glede nabave članske Iskaznice. Izabrana komisija sastojća iz drugova Milata, Zelalije i Loja ima izvršiti sve potrebno.

Drug Stanojević izrazi predsjedniku želju nezaposlenih drugova, da kada ima mogućnost sa svojim mnogim vezama, da gleda oko zaposlenja našeg čovjeka, i da u prvom redu gleda na članove »Kosova«, pošto u prvom redu zasluži potporu onaj, koji sa svojim razumevanjem važnosti organizacije kao član jača njezini upliv.

Čvrsta volja ko hridine može tekar cilj da stigne. — J. M. Jakus.

»JUGOSLOVENSKA ČITAONICA« priredila je, kako smo javili, dne 2. o. m. u 21. prostorijama »Jugoslovenskog D. U. P. večer sa predavanjem g. dr. Oskara Ivaniševića.

Priredbu otvorio je predsjednik društva, g. Milan Bakmaz, koji je predstavio općinstvu g. predavatelja.

Ovaj oertao je rad društva tečajem prve godine opstanka te nato prešao na potrebu, da se sva jugoslovenska društva u ovome gradu udruže, osobito naša potporna društva, pa da se tako udruženim silama i pribranim doprinosima dogje do toga, da bi se moglo osnovati malu bolnicu za našu ovdašnju naseobinu.

Nato počeo je ples, koji je trajao do kasno u noć.

NASA GOSTIONICA
U MENDOZI

Fonda «Nueva», calle Belgrano 1366, Mendoza.

Jedno pol kvadre od željezničke stanice, toči razna pića, poseduje udobne spavaće sobe, i ugošćuje sa izvrsnom hranom, a sve to za niske cene.

Vlasnik: Luka Vukasovic.

»KOLO JUGOSLOVENSКИH SESTARA«. — Na prošloj zabavi K. J. S. uz sudjelovanje Jug. Društva Uz. Pom. unišlo je čistog prihoda u korist postradalih poplavom u Domovini ca 400— Arg. Pesosa, što čini u dinarskoj valuti ca 10.000.— Dinara, doprinos gosp. Nikole Mihanovića 2.000.— pesa, te brata mu gosp. Migela Mihanovića 1.000.— pesa, čini ukupno Dinara ca 66.000.— sa gornjim iznosom svega do sada ubrano oko 3.400.— pesa ili Dinara 76.000.—

Tom zgodom uprava sa zadovoljstvom izrazuje svoje čestitanje sretnim roditeljima onih mališa, koji su sugjelovali kod tog, sastanka na radost svih prisutnih.

d.—JUGOSLOVENSКИ CLUB« —G. Matij Bojanić latio se inicijative oko osnutka jednog našeg socijalnog udruženja u ovom gradu i pod gornjim imenom. Tokom dugog razgovora s njim mogli smo oceniti sve oduševljenje i ustrajnost, kojima treba pripisati dosadašnji njegov uspeh, sastojći u tome, da mu je pošlo za rukom, prikupiti skoro 100. potpisa naših ljudi ispod izjave o potrebi jedne društvene ustanove, koja bi mogla postati tačkom, gdje bi se naš svet mogao sakupljati, upoznavati i razgovarati.

Poznavajući prilike i poteškoće, koje su već jednu sličnu akciju

paralizovale, ne možemo da delimo sa g. Bojanićem sav optimizam, kojim on kao inicijator mora da gleda na svoj pohvat, ako hoće, da uspe. Broj prikupljenih potpisa pokazuje, da naša ovdašnja naseobina oseća potrebu, da bi se došlo do sličnog udruženja.

Osnivači imaju da reše glavno pitanje: ima li mogućnosti, da klub bude živio svojim vlastitim silama, bez mecena, držan dovoljnim brojem svesnih članova, ekonomski dovoljno jakih, da stalno doprinasaju bez poteskoće dovoljne mesečne kvote, da ne bi društvo samo životarilo, i to par meseci, dok ne bi se porazgubilo prvo oduševljenje, a pak bi sve skupa opeta ne zaspalo ili ostalo na brizi i trošku par pojedinaca. Klub će vrsiti svoju zadaću i postojati, ako ima u našoj koloniji dovoljan broj lica, koja će ga moći sva jednako uzdržvati, tako da će dolaziti u Klub s osećajem, da dolaze s svoj klub. Ako bi Klub išao preko gospodarske snage članstva, te bi isto dolazilo u društvo s osećajem, da dolazi uživati usluge, raspad društva kao jedne institucije sve naše kolonije postao bi samo pitanje vremena, ili bi se isto promenilo u tako uzak okrug, da ne bi moglo reflektovati na oznaku jednog udruženja našeg kolonije kao takove.

NAJSTARIJI ČEŠKOSLOVENSКИ NOVČANI ZAVOD

M. S U C H A N

Buenos Aires

BOLIVAR 171

Novčane doznake u stari kraj

preko

Živnostenske Banke u Pragu

najvećeg novčanog zavoda u Češkoslovačkoj, sa glavnicom i pričuvmama od preko 400.000.000 Čk.

i preko

JUGOSLAVENSKE BANKE u ZAGREBU

(prijašnje Hrvatske Zemaljske Banke)

Čuvanje novaca us 4 % ukamaćivanje
Menjanje novaca po najboljim tečajevima
Prodaja prekomorskih prevoznih listova uz najniže cene.

Gramofonske ploče

hrvatske, srpske i slovenačke

PIŠITE PO CENOVNIK

VĚSTNÍK ČESKO-SLOVENSKÝ

ROČNÍK I.

Buenos Aires, 19. října 1926

Čís. 10

Vychází čtrnáctidenně

Redakční část řídí: Inž. R. KNAIBL, Rivadavia 1613

SLOVO KU DNEŠNÍ HOSPODÁŘSKÉ KRISI V ARGENTINĚ

Vláda zatím pokračuje důsledně v provádění svého programu, založeném na názoru, že hospodářství národní má být řízeno volnou soutěží a v důsledcích toho snižuje celní tarify na dovoz předmětů, které jsou zde vyráběny v dostatečné míře a ruší ty které ztěžují vývoz surovin potřebných průmyslu domácímu.

Kdyby podmínky za nichž musí pracovat zdejší dělník, zemědělec i průmyslník byly totožné jako ve státech, které bojují o nadvládu na zdejším trhu — pak by nebylo lze ničeho namítati proti podobnému postupu. Ale poměry argentinské jsou zcela jiné.

Argentina předně nemůže dnes počítati s nejdůležitějším činitelem průmyslu — totiž vlastním uhlím. Nerostné bohatství její uhlé a rudné čeká aby mohlo být vykořistěno a bude musit ještě dlouho čekat neboť leží v oblastech kde dosud není železnice, a pokud jsou pak vysoké dopravní sazby, zdraží ho do té míry, že přijde levněji dovézt ho z Evropy či Sev. Ameriky. Totéž platí i o užitkovém dříví a jiných ještě věcech. Pokud ale zpracují se zde ze suroviny nebo polotovary dovezené, dlužno průmyslu zápasiti, kromě soutěže domácí též se soutěží dovozních kruhů, které vedou uplatniti svou finanční sílu jednak tím, že mohou poskytnouti úvěr a dále získati si výhodou vlivem, který mají ve vládě i úřadech. Dnes přichází v úvahu ještě znehodnocená měna a poměrně nižší životní úroveň evropského dělnictva průmyslového, které činí domácímu průmyslu onu soutěž ještě obtížnější.

Proto se onen průmyslový rozvoj o němž jsme mluvili minule zpomalil. A vládní politika — za-

sadila mu v poslední době několik citelných ran, ze kterých bude mu těžko se znova vzpamatovati.

Jenže to vše ještě by nepřivedlo zemi jako je Argentina do kritické situace v jaké se nachází dnes. Příčiny této leží právě v okolnosti že bylo postiženo zemědělství a to ve všech téměř oborech.

Letošní rok byl pro polní hospodářství vysoce nepříznivý. Krátce přede žněmi udržovaly se pověsti o katastrofální téměř neúrodě obilí.

Spekulací byla vyhnána cena do značné výše a producenti přirozeně zdráhali se prodávat. Tento stav udržel se na tak dlouho dokud konkurenti Argentiny, Kanada a Spoj. Státy S. A. nemohly disponovati obilím letošního sklizně vlastní. Evropský trh byl a je dosud stísněn, neboť veškeré téměř státy evropské snažily se omeziti dovoz obilnin na nejnižší nutnou míru, takže uzávěrky severoamerické mohly zvětšiti částí krýti evropskou spotřebu.

Teprve když se seznalo, že zprávy o možném nedostatku obilí zde jsou přehnané, zavedené úřední šetření potvrdilo, že Argentina disponuje velkým množstvím obilí pro vývoz, jenže všecko to přišlo pozdě neboť obilí zde nahromaděné nemůže se dnes prodati a zůstane přirozeně v zemi. I když cena jeho klesla pod průměr dřívějších let, nenajde odbytu, neboť evropský trh jednak je již zásoben, jednak při zvýšeném kursu pesu zůstává stále cena obilí argentinského vyšší než-li severoamerického.

Druhý důležitý zemědělský produkt vývozní, totiž kukuřici, stihl podobný osud. Deštivé počasí vládnoucí v době zrání zvýšilo

obsah vlhkosti zrna do té míry, že velká většina jeho pro vývoz se nehodí (vlhká kukuřice se zaparí při dopravě). Kroky, které byly podnikány, aby mez vlhkosti přípustná ustálenými normami byla zvýšena, měli sice úspěch ale proto nijak nezvýšila se cena kukuřice, za kterou pěstitel dostane dnes asi 40 pesos za tůmu. Vládní opatření nedovedlo najíti jiného prostředku než-li projekt zákona o postavení kolen, ve kterých by kukuřice ponejvíce ještě v klasech ležící byla uschována do doby než by se naskytla příležitost ji vyvézt. Jenže opatření to, mimochodem řečeno velmi nákladné, (za to ale ty provise!) mine se účele, neboť při dnešní ceně nevyplatí se spotřebiteli ani aby zrno vymlel.

Lněné semeno je třetím článkem v řetězu pohrom, které stihlo letos argentinské zemědělství, o bavlně a mani jsme už mluvili v dřívějších číslech. Uvážíme-li ještě, že poslední dobou byla omezena práce ve frigoríficos, (továrny na zmrzlé maso) máme onen neutěšený obraz, který skýtá dnes argentinské zemědělství, úplný.

Pomozme si sami!

V minulém čísle tvrdili jsme, že vystěhovalecká kancelář řádně vedená měla by pro kolonii nesmírný význam. Její potřeba je v dnešní chvíli kdy v zemi je už na 200.000 lidí bez zaměstnání tím citelnější, neboť náš krajan při veškeré své odborné zdatnosti, inteligenci a mnohých ještě jiných krásných vlastnostech, kterými se tak rádi honosíme, shání práci nepoměrně tíže než příslušník kteréhokoli jiného národa.

»Tonoucí i stěbla se chytá«, a proto nedivme se, že nestačí upozorňování a výstrahy aby krajané neobraceli se při hledání práce na neschopné zprostředkovatele, kterým při poměrech jaké jsou dnes, nastaly zlaté časy.

Uvedeme zde několik způsobů jakým si tito upíří počínají. Je-

A nyní přichází na řadu vážný problém jakým způsobem udržeti v chodu hospodářsky život země, jestliže obě jeho základní složky, totiž průmysl a zemědělství jsou ochromeny.

Vládní kruhy zaměstnávají se jedině vnitřní politikou, hospodářské problémy nedocházejí téměř žádného povšimnutí. Přechodná doba rozkvetu měla za následek, že správní vydaje stouply za posledních deset let o 150 % a přes to je zde ještě stále veliká spousta kandidátů na sinekury, kteří čekají, že příští volby splní jejich naděje, přes to, že platy veřejných zřízenců pohltní 65 % rozpočtu.

Státní rozpočet na příští rok nevykazuje úspor jak by se dalo při nynější situaci očekávat. Ministerstvo financí odůvodňuje to tím, že naděje na příští sklizeň jsou dobré. To samo o sobě už stačí k vysvětlení proč nelze čekati, e vláda by se odhodlala nějakým způsobem přikročiti k řešení zmíněného problému, vyjma snad krajního případu, že k tomu bude donucena z venčí.

den z nich záleží v tom, že zprostředkovatel pracuje v dorozumění s kapatazem, který dělníka přijme a za dva neb tři dny ho opět propustí aby přijal nově poslané. Samozřejmě, že poplatek za zprostředkování tím způsobem nemůže být reklamován zpět a tvoří tak stálý a vydatný výdělek zprostředkovatele, který se s takovým kapatazem o něj dělí na účet nic netušících obětí, které zoufalá situace nutí aby podobnou zkušenost učinili jinde znova.

Jiný způsob ještě pohodlnější záleží v tom, že uchazeč o práci složí poplatek (zápisné) a čeká trpělivě na slíbenou práci tak dlouho než se mu naskytne možnost sehnati si něco na vlastní pěst. Samo sebou se rozumí, že zaplacené zápisné jakživ nedosta-

MEXICO 990 II. POSCHODÍ V LEVO
POKOJE PRO 1 NEB 2 PÁNY SE STRAVOU

ne zpět.

Tentýž trik provádí se také tím způsobem, že žadatel práci dostane.

Za tu ovšem musí znova zaplatit. Při tom jedná se obyčejně o to, že nastoupení je možné za dva nebo za tři dni, které se pak prodlužují postupně na týdny, až žadatel unaven stálým čekáním jest nucen obrátiti se jinam.

To jsou podvody nejjednodušší a také nejčastější. Kromě těchto existuje spousta jiných, rafinovanějších, které jsou rovněž prováděny řemeslně. Vzali jsme si za úkol sebrati veškeré tyto způsoby odírání, které se provádí na liddech hledajících práci a vyzýváme krajanů, aby podobné případy oznamovali redakci tohoto listu za účelem zjištění, které agencie se takovými obchody zabývají, abychom mohli před nimi varovati.

Dobrá, řekne mnohý krajan, to je všecko tuze pěkná věc, ale výstraha mě práci neopatrí, a to je to co potřebuji.

V tom jsme s takovým krajanem úplně za jedno, a dodáváme následující:

Dnes je v Argentině 14.000 čechoslováků. Z toho jich pracuje jistě aspoň 10.000 v nejrůznějších oborech a podnicích roztroušených po celé republice. Ti vědí

je-li kde nějaká práce daleko lépe, než všechny agencie v Bs. Aires dohromady.

Dovoláváme se lidského jejich citění a prosíme je aby našim důvěryhodným československým firmám, na které se krajané o práci obrací, oznamovali, jakoukoli možnost, kde by bylo lze práci dostati.

Věříme, že naše výzva setká se s dobrým výsledkem. Nechybí nic než trocha dobré vůle a pochopení pro cizí strasti. A kolonii nejenom, že bude ušetřeno mnoho peněz, ale zároveň probudí se v ní onen duch vzájemné pomoci, který je nepoměrně vznešenější než všechny zvučné řeči o krajan-ské lásce, svornosti a bratrství na sohúzích a v novinách.

NOVÁ VLÁDA V ČESKOSLOVENSKU

Kabinet Dr. Černého odstoupil a prezident Masaryk pověřil sestavením nového ministerstva vůdce strany agrární, Švehlu.

Nový kabinet je zajímavý hlavně tím, že v osmém roce republiky vstupují do vlády také Němci jimž byla dána dvě křesla. Československo jde ve šlépějích Francie, která v poslední době snaží se sblížit se s Německem, čímž záležitost německých ministrů v čsl. vládě nabývá významu širšího

a rozeslalo je po celé republice. Bylo v nich: sejte lidé v celé Argentině bavlnu to je plodina, která Vám dá největší výtěžek z hektaru. Ba vypočítali, že prý výtěžek z 1 hektaru je 400 pesos (letos čistý výtěžek byl z jednoho hektaru asi 30 pesos tedy rozdíl, že ano?) Naselo se tedy bavlny moc. Ale pak přišlo to co slavné Ministerstvo nečekalo, byl jí nadbytek a nebylo vývozu. Aby to Ministerstvo nyní se alespoň pokusilo o zlepšení ceny bavlny, to již neumí. A ano, ono radí zemědělcům, aby pěstovali jen tolik bavlny co rodina si sama obdělá i posbírá. Jeden člověk tak stačí sebrati bavlnu z jednoho hektaru. A jaký je letošní výtěžek s hektaru víte již. Je tedy nemožné užití té rady, ale bylo by možné sít, ten co měl 60 hektarů sít j en 30. To by šlo.

Proč naši krajané prodělávají letos krísi, ač v loni přece byla lepší cena bavlny pokusím se vysvětliti následovně. Ti krajané kteří začínali hospodařiti před 3 roky začínali s velmi malým kapitálem. A za druhé sel-li někdo první rok 15 hektarů, druhý rok sel již 30 ha a třetím rokem ještě

Dramatický Odbor spolku »SLAVIA« v P. R. SAENZ PEÑA pořádá ve čtvrtek dne 28. října t. r. na oslavu samostatnosti naší republiky

DIVADELNÍ PŘEDSTAVENÍ

Hráti se bude

NAVRAT ČESKÉHO LEGIONÁŘE

Po představení volná zábava.

než jako čistě vnitropolitická událost. Domácí Němci nejsou s tím docela spokojeni neboť nacionalisté prohlašují, že dlužno dříve zrušit některé zákony a nařízení s protiněmeckou tendencí. Jiní v tom vidí pokus čsl. vlády smířiti se s průmyslem, který je u nás z valné části v rukou německých. Rovněž se vyskytují hlasy, že tímto činem má býti zjednána protiváha fašistickému hnutí, které Gajdovým sesazením nebylo zprovozeno ze světa.

Ať je tomu tak či onak, jedno je jisto. A to, že v republice nastává obrat. Zda k lepšímu či

horšímu nevíme.

Nový kabinet byl sestaven následovně:

min. předseda: Antonín Švehla
zahraníčí: Beneš
vnitř: Černý
financí: Engliš
obchodu: Perutka
nár. obrany: Udržal
veř. prací: Horák
spravedlnosti: Mayr-Harting (Němec)
soc. péče: Prodinko
vyučování: Hodža
pošt: Spina (Němec)
železnice: Nosek
min. pro Slovensko: Kallay

Dovolují si oznámiti P. T. krajanům, že jsem se již zařídil a otevřel

ČESKOU KUCHYNI

na ulici MORENO 548, Dep. 3.

Obědy neb večere \$ 1.—

Měsíční strava \$ 55.—

Výborné moučnický! O hojnou přízeň žádá

Pavel Svrčina.

Dopis z Chaca

P. R. Saenz Peña, Chaco, 24 září 1926.

Ctěný pane redaktore Věstníka:

Já neumím sice dobře ovládati péro jsem jen žena farmáře, ale pokusím se Vám podávati nějaké zprávy odtud. Já jsem zde v Chacu 8 roků; znám tedy hospodářské zdejší poměry dobře. Před časem byl ve »Věstníku« článek »Bída v Chacu«. Článek mě trochu překvapil, byl ale dosti pravdivý. Já se přece pokusím říci, že zde okolo Sáenz Peña není to s tou bídou tak strašné ale krísi zde prodělává celá kolonie následkem strašně nízké ceny bavlny. Ostatně nejsme to jen my bavlnáři, kteří prodělávají krísi. Čtete časopis »La Tierra«, ten Vám poví jaké krísi prodělávají též farmáři v provinciích jižních. Pšenice byla velmi poškozena rezem, kukuřice sotva zaplatila obdělání, čistý výtěžek vůbec nebyl, manioh také nebylo vůbec výtěžku a caña v Tucumanu to je to samé. Je tedy letošní rok pro celou Argentinu špatný. Byl čas kdy slavné Ministerstvo Zemědělství dalo natisknouti tisíce letáků

více. To by nevadilo; ale k obdělání 30 ha je zapotřebí aspoň za 2 až 3 tisíce \$ v náradí, v dobytku a strojích. To znamená, že výtěžek ze žní šel celý na stroje a pak živobyti se šlo kupovati na dluh. Že zde tak obchodníci okrádají je bohužel pravda. Jsou krajané, kteří mají majetku za 5 až 10 tisíc pesos a musí kupovati živobyti na dluh. Je zde banka, půjčejí kolonistům peníze ale velmi málo a až je bavlna jistá a to je až v lednu či únoru. Nynější krísi ukázala kolonistům, že je nutno počítati s každým pesem. Ukázala nám všem, že není možno vždy spoléhat na velký výtěžek ze žní. Nu snad vše přečkáme a až přijde druhá krísi najde nás všechny lépe na ni připravené.

Byl kdysi čas kdy Chaco bylo zemí divů. Totiž každý kdo sem jel se těšil touhle myšlénkou: dva roky budu dělati a pak si koupím auto a budu jen jezdit a dohlédati na lidi. Nyní prý je Chaco pro otroky...

A já povídám, nestavějte vzduných zámků-nebude pak sklamaní. Nikdy zemědělec nemůže za dva či pět let zbohatnouti; — stalo-li se to někomu já o tom

nevím. Naše rodina je v Argentině 13 let a až dosud nejsme bohatí. Však je to již zase jiná kapitola, o tom Vám povím až zase později. Zemědělec je svým pánem, není závislý na nikom. To je ale jen po jedné straně a jiná strana je naprosto jinačí. Zemědělec je tedy pánem, ale při tom je tím největším otrokem velkých spekulantů, kteří mu určují ceny plodin a neohlížejí se pranic, že ty nestačí ani na zaplacení dělníků.

Byl tedy čas kdy Chaco lákalo a mnozí lidé nechali tady zaměstnání a šli pracovati okolo matičky země, ale ta bohužel ukázala jim, že ona též bývá zlou macehou. Šli sem lidé ač jejich povolání bylo, učitelé inženýři, strojníci, řezníci fotografové. Všichni, či skoro všichni dožili se sklamaní. Nezbohatl z nich tu nikdo. Ovšem, je zde řada krajanů dobře situovaných. Každý obor práce má své výhody. Argentina, kolik lidí sem s touhou jede a ona jak se k nim zachová??? Kolik jich zklame?? Však život nám není jen radostí je jen povinností.

Krajaneka.

Bar a Restaurace „SLAVIA“

Majitelé **KAFKA**

A VYKOUKAL

Calle Facundo Quiroga 1397
Dock Sud

Nejlepší a nejlevnější na
Dock Sud.

QUILMES CHOP 0.25 cts.
od ledu. — Každou sobotu
a neděli hudba a tanec.

NĚMECKÉ REPUBLIKANSTVÍ

Jak si to Němci představují s republikou to vědí boží, ale zdá se nám, že republikánská čapka jim nesluší. Stará jejich nemoc symbolisovaná pickelhaubnou propukla v nich tím, že si zvolili prezidentem maršálka Hindenburga. Už tehdy se prorokoval návrat Německa k Hohenzollernům či kaiserismu, přes to, že Hindenburg při nastoupení úřadu svoje republikánství odpřisahal. A dnes se dovídáme, že Hohenzollernům mají byti vráceny některé statky, které jim republika zkonfiskovala a kaiser Vilém bude moci se usaditi v Prusku na zámku, který mu má býti k tomu účelu vydan.

Prozatím jsou to jedině berlínští komunisté, kteří proti tomu protestují. Vlastně chtějí protestovat. A protože německa vláda zastává názor, že »pořádek musí bejt«, tak jim protestní tábor zakázala a donutila je aby protestovali při zavřených dveřích.

Kaiser Vilém v roce 1911 říkal Franz Josefovi, »Moji Soc. demokraté nej sou tak zlí« — a měl pravdu, třeba, že se tehdy, proto naši socialisté pohoršovali. Možná, že dnes říká totéž o svých komunistech.

A možno že se nemýlí.

SOVIETSKÉ RUSKO jest stále na programu světové politiky. Mluví se o tom, že bude v nejbližší době uznáno Sev. Amerikou a možná, že konce se na zužitkování vodních sil na Donu a dobývání platiny na Urále, které Sov. vláda udělila sev. am. kapitalistům (jedná se o nějakých 100.000.000 dolarů) hrají v tom důležitou roli. To by svědčilo o jisté odchylce od hlášeného programu.

Na druhé straně hlásí nám telegramy, že komunistická strana brání se revisi svého programu a zostruje dohled nad rozkolníky, které buď degraduje anebo vylučuje ze strany.

Postřižení byli v posledních

dnech Smírnoff, Balšoff, Altajeff, Burewic, Minkoff, Kotoff, Galenský.

Trocky, Kameneff a vdova po Leninovi byli sesazeni ale náleží dosud ke straně přes to, že stojí pod přísným dozorem.

Za těchto poměrů očekává se s napětím jak dopadne kongres komunistické strany, který má býti zahájen 25. t. m.

KONEČNĚ FORDOVO LETADLO.

O Fordovi se vědělo, že hodlá se věnovati seriové výrobě lidových letadel, proto s napětím byl očekáván výsledek prováděného výběru. Konečně u příležitosti svých 63. narozenin připustil H. Ford veřejnost k prohlídce vyzkoušeného modelu. Jest to lehký jednoplošník o rozpětí 22 stop (6.6 m) a 15 stop (4.5 m) dlouhý, tedy letadlo zcela malého typu. Letadlo je opatřeno francouzským motorem se vzdušným chlazením a třemi cylindry. Váha celého letadla obnáší 350 liber t. j. 158 kg. Ford doufá, že podaří se mu vybudovati 2cylindrový motor, který bude ještě lehčí, takže celková váha letadla bude obnášeti 310 liber t. j. 140 kg.

JE TABÁK LIDSKÉMU ORGANISMU ŠKODLIVÝ?

Vynikající profesor lékařské fakulty university v Cambridge (Anglii) Sir Humphrey Rollseton, probíral všechny úvahy pro a proti tabáku a došel k názoru, že kouření, žvýkání a šňupání tabáku je sice lidskému organismu škodlivé, avšak ne tou měrou, jak se obvykle soudí. Psychologickým zkoumáním bylo zjištěno, že kouření snižuje o 10—23 proc. osobní schopnosti a výkonnost a sice účinkem nikotinu na nervový systém, že však ve většině případů nahraňuje požívání alkoholu a ji-

Do ROSARIO a okolí!
Oznamuji P. T. krajanům, že jsem na Calle Gral. Urquiza 1647, otevřel

KREJCOVSKU ODÍLNU
Vynasnažím se bych dobrou a levnou prací svým krajanům vyšel vstříc.
Žehlení obleků \$ 2.—

ANTONIN TOMČEK
Gral. Urquiza 1647 ROSARIO de Sta. Fe

ných daleko škodlivějších omamných prostředků. Zkouškami bylo prý prokázáno, že pocit hladu může alespoň dočasně býti zahnán kouřením tabáku. Tato skutečnost byla prý zvláště potvrzena za poslední světové války, kdy vojáci z různých příčin často trpěli nedostatkem potravin a tu z psychologických důvodů snažili se velitelé zásobit svoje mužstvo tabákem za účelem zahnání hladu. Oproti tomu žvýkání a ještě více šňupání tabáku jest jen nepatrně škodlivé, což jistě přívrženci těchto method přijmou s uspokojením. Předkládáme z referentské povinnosti tyto názory našim čtenářům, aby si o nich úsudek učinili sami.

* * *

»KŘÍŽNÍK POTĚMKIN«. — 1 Ruský tento-film nadělal evropským státům mnoho těžkostí. »Křížník Potěmkín« natočen byl v Rusku a jeho děj se vztahuje na revoluci v Rusku 1905. Líčí vzbouření posádky na křížníku a jejich boj svobodu. A toto byly právě důvody proč evropské státy film odmítali. První byl dáván v Německu. Napřed byl v Německu vystřihán, a pak propuštěn celý. Ve Vídni byl bez caviků současně hrán ve 14 biografech. Nejtěžší hlavu nadělal cenzorům v Československu. Dva-krát ho stříhali a nyní je v Československu dáván značně nesouvislý.

V Americe i Anglii byl rovněž

celý propuštěn a dáván za natřískaných biografů. Nyní bude dáván zde v Buenos Aires.

Věříme, že i zde ruský film bude přijat příznivě, neboť dle zpráv je »Křížník Potěmkín« nejlepším filmovým dílem, jak sám prohlásil Fairbanks při své návštěvě v Rusku, a předčí film americký. Fairbanks vyslovil se o tomto filmu těmito slovy: »My američané se musíme od ruského filmu teprve učit, neboť ruský film má svou hloubku, kterou my nejsme schopni vytvářet, ale to je proto, že monopol je v rukou státu... Tedy i my se rádi podíváme na ruský film a neopomeneme přinésti posudek o něm.

Nov.

* * *

BUENOS AIRES MÁ 1.928.410 OBYVATEL. — Podle záznamů uveřejněných v posledním čísle »Boletín Municipal« obnášelo hlavní město Buenos Aires dne 31. července t. m. 1.928.410 obyvatel.

—o—

SPOLKOVÉ ZPÁVY

POBOČKA TEL. JEDNOTY »SOKOL« v Bs. AIRES v PÍŇEY-RO, Avellaneda, vzdává touto cestou srdečné díky všem našim přátelům a dárcům, kteříž jakýmkoliv způsobem ku zdaru naší domácí zábavy konané dne 19. září přispěli.

Jan Chmelař, starosta
Frant. Kozák, jednatel

* * *

Doctor Med. **N. V. MILOSLAVICH**

Consultas de 3 a 6 h. p.m.

417 TUCUMÁN 417

U. T. 0308 Retiro

ČESKOSLOVENSKÝ KLUB V ROSARIO

pořádá dne 30. t. m.

OSLAVU 28. ŘÍJNA

s následujícím pořadem

- 1.) Zapění našich i argent. hymny,
- 2.) Proslov a význam 28. října,
- 3.) Divadelní představení,
- 4.) Přednes národních písní.

Po vyčerpání programu volná zábava.

JUGOSLOVENIMA U BERISSU I OKOLICI

stalvjamo do znanja, da smo poverili svoje zastupstvo gospodinu **Petru STAPIČU,** calle Montevideo 493.

Tako će svi oni, koji žele doznačivati u stari kraj novac, koji žele preko nas kupiti prevozne listove kojegagod društva, ili pozivne prevoznice, imati pri ruci naslov, potrebna razjašnjenja ili željene obavesti.

M. SUCHAN, Bolívar 171, Buenos Aires.

Tři vdavekchtivé gracie, — kdo si z vás troufá?

VÝBOR DĚLNICKÉHO SDRUŽENÍ svolává na neděli dne 31. října 1926 na 3 hod odpoledne do restaurantu na ulici Belgrano (centro) 861 **mimořádnou valnou hromadu** o následujícím pořadem:

1. Zahájení a volba zapisovatele.
2. Čtení protokolu z ustavující valné hromady.
3. Podání zpráv funkcionářů: a) předsedy, b) pokladníka, c) jednatele, d) knihovníka.
4. Podání zpráv revisorů účtů, a a udělení absolutoria pokladníkovi.
5. Volba předsedy, místopředsedy 12 členů výboru a 2 revisory účtů.
6. Volné návrhy a dotazy.

Vyňatek ze stanov.

Rádná nebo mimořádná valná hromada je k usnásení schopna sejde-li se nejméně jedna třetina členů. Nesejde-li se dostatečný počet členstva ve stanovenou hodinu koná se druhá mimořádná valná hromada o hodinu později za každého počtu členstva.

Zveme srdečně i nečleny na naši mimořádnou valnou hromadu aly posoudily přehled vykonané práce za necelé 4 měsíce trvání »Dělnického Sdružení« v Argentině.

Za »Dělnické Sdružení« v Argentině:

Stanislav Salša
jednatel

Novotny Rudolf
předseda

DĚLNICKÉ SDRUŽENÍ připravuje na 27. listopadu na »Rincón« s lavností se vzpomínkou na

9 leté výročí ruské revoluce. Program dramatický a po vyčerpání programu taneční zábava. Hudba soudruhů z Lavallolu.

Přesný program bude uveřejněn v následujícím čísle, a též uveden na pozvánkách.

Děl. Sdružení.

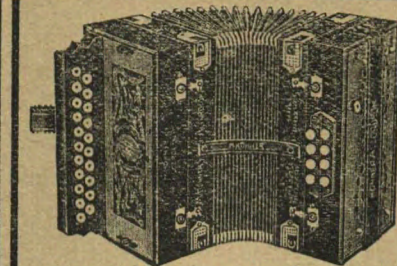
Adres na Dělnické Sdružení je: Novotný Rudolf, calle Cnel. Fraga 657, Piñeyro (Avellaneda), provincia de Buenos Aires.

ČESKOLOVENSKÝ KLUB

V CORDOBĚ

Zpráva z výroční valné hromady **Čsl. Klubu v Cordobě** ze dne 3. října t. r.

Do období 1925-26 vstoupil klub s 41 členy. Během roku přihlásilo se 10, odešlo 3, zemřeli 2 a vystoupili 2, takže zůstává 44 členů. Jelikož ale 12 členů příspěvky již delší dobu neplatí, máme faktických členů pouze 32. Pořádáno bylo: 2 valné hromady, 6 schůzí výbor., 10 schůzí člen-

ALFREDO GEIPEL

Import hudebních nástrojů
všeho druhu

Vlastní továrna v Plesné (Čechy)
Buenos Aires Corrientes 1776

ČESKOLOVENSKÉ SPOLKY V BUENOS AIRES
uspořádají dne 28. října 1926 důstojnou

OSLAVU

NÁRODNÍHO SVÁTKU

ku kteréž co nejsrdečněji zvou všechny státní příslušníky jakož i národní příznivce.

Oslava konána bude ve spolkových místnostech Calle Cochabamba 531.

ských, 2 schůze divad. odboru a 1 mimořádná schůze. Z podniků vzdělávacích a zábavních pořádky: 1 oslavný večírek, 5 divadel a 4 taneční zábavy. Dále byla pořádána 1 sbírka po zemřelých krajanech. Korespondence: Zasláných dopisů 26, obdržených 24. Knihovna čítá celkem 164 knihy a bylo členům půjčeno za celý rok 259. Myšlenka postavení vlastního spolkového domu na vlastním již nabytém pozemku v Pueblo Talleres byla energicky propagována a doufáme, že k uskutečnění pomocí zaháj. národní půjčky mezi zdejšími krajanými během roku 1927 dojde. Dle pokladní zprávy máme hotových č 830.49 a doufáme, že se tento náš spolkový kapitál zlevněním nájemného (patříčné kroky budou učiněny) a z výtěžků zábav brzy zvětší všichni staří funkcionáři se svých funkcí vzdali. Za práci jim vřele poděkováno a přikročeno k volbám funkcionářů na rok 1927.

Zvolení:

předseda: František Hrubý,

místo předseda: Lábor Socha,
jednatel: Ota Fr. Řídel,
Pokladník: Václav Žežulář,
1. revisor: Václav Kůrka,
2. revisor: Josef Chrastina,
1. náhradník: František Paroulek
2. náhradník: Fráňa Hrubý,
Hospodář a knihovník: Josef Nový,

Režisér divadla: Ota Fr. Řídel.

Všichni funkcionáři své funkce přijali a doufejme, že budou pracovat ke zdatu našeho klubu podporov. všemi členy zdravou, konstruktivní kritikou.

O. F. Řídel František Hrubý
jednatel. předseda.

PŘEDPLATITELŮM, kteří by snad neobdrželi některé číslo našeho časopisu činíme tímto výzvou, aby nám laskavě každý podobný případ ihned oznámili, neboť si přejeme míti kontrolu zda náš list správně dochází a mohli tak učiniti přítrž nahodilým nepřistojnostem.

ČESKOLOVENSKÝ KLUB V CORDOBE

uspořádá v sobotu, dne 30. října ve spolkové místnosti na oslavu výročí 8-letého trvání Republiky Československé

SLAVNOSTNÍ VEČÍREK

s následujícím programem

- 1.) proslov,
- 2.) zapění nár. hymen (sbor)
- 3.) kuplety
- 4.) taneční zábava.

Buffet. Hudba Mrňova. Začátek ve 20 hodin

Vstupné pán \$ 1.— Dáma \$ -.50

Krajané! Dostavte se v hojném počtu k důstojné oslavě prohlášení naší samostatnosti!

PENSION «ZORKA», FLORES

Poznata slovenacka cistoca. Najbolja opskrba. Prilika za konverzaciju u engleskom, nemackom i kašteljanskom jeziku.

Sobe s hranom ili bez hrane-od \$ 80 dalje.

Calle Ramón L. Falcón 2207
Jedna kvadra od Rivadavije, visina 6700.

KOLPORTÉRI:

Jednotlivá čísla «VESTNIKA» lze obdržeti v prodejních.

Calle Corrientes 308

Calle 25. de Mayo 482

CENA 15 Cts.

POZOR; zase výhoda!

Již jsou zde nové vzory jarních a letních modních pánských látek první jakosti!

Obleky na mírné měsíční splátky přesně dle míry zhotovuje.

G. Drápal, San Lorenzo 377 I.p. 7 1/2 kvádry po Defensa od Plaza Mayo.

PREDPLATNE A DROBNY ROZPRODEJ U:

BUENOS AIRES: «Eurasia», Nueva York 3363 (Devoto).

M. Suchan, Bolívar 171 (u Centru grada, 1 c. od Plaza Mayo).

Grubasevic Jorge, Suárez 410 (na Boei).

BERISSO (Ensenada), Alberto Slovenik, N. York 4865.

BERISSO. Stapie Petar, Montevideo 493.

CORDOBA: Antum Horvat, Entre Ríos 2924.

DOCK SUD: Lekarna Huspaur, F. Quiroga, 1181.

MONTEVIDEO (R. O.)

F. Hermann & Cía., Piedras 419

MONTEVIDEO: E. R. Alaguich, Cerro, Barcelona 109.

P. ROQUE SAENZ PEÑA: Dusan Svorecan.

RESISTENCIA: Juan Ruzic-Nezica, Col. Margarita Belén.

TANDIL: Petar Pavlovic, Cantera Albión.

Knjizara Grubasevic, Suárez 410 ovlastena je, da naplacuje za nas pretplatu i pribire te naplacuje oglase za GOSPODARSTVO.

PODĚKOVÁNÍ

Děkuji všem krajanům, kteří mně oznamují uprázdněná místa a umožňují mi tak bezplatné obstarávání práce našim přistěhovalcům.

M. Suchan.

Un libro sensacional

Recetas y procedimientos útiles, o Manual de la aSlud.

—Nociones teóricas y prácticas indispensables para preparar y emplear medicamentos caseros. — Yervas medicinales de uso constante. — Revela el maravilloso secreto de cómo una mujer puede curar a su esposo, padre o hijo, del vicio de la bebida sin el conocimiento de éstos.

GRATIS remito prospecto de las materias que contiene el libro. Pídalo a su autor: Prof. B. Muratti, Reconquista 1720 (Arroyito). Rosario de Santa Fe.—Precio: \$ 5.—

DĚLNÍCI A ŘEMESNÍCI!

VÍTE-LI O NĚJAKE PRÁCI SDĚLTE TO IHNED PANU SUCHANOVÍ ABY TAM POSLAL ZASE NAŠE KRAJANY!

Dr. JORGE DEL RIO
Advokát

udílí veškeré porady v záležitostech právních (smlouvy, pohledávky, mzdové spory, dlužní úpisy, úrazy, pojištění, etc.) našim krajanům zdarma.

Porady od 2 do 6 hod.

Bs. Aires Bolívar 171 I. p.

Radioaparáty

všech druhů dodává a opravuje za ceny mírné. Dotazy též písemně zodpoví.

Luis Hloucek, Chile 1634

ZUBNÍ KLINIKA

Suipacha 548 - 3 poschodí
Bezbolestné léčení všech ústních a zubních nemocí (hnisání okostnice) v několika málo návštěvách.
Porcelánové plomby. \$ 5.—
Platinové plomby .. \$ 5.—
Zlaté 22 kar. plomby \$ 10.—
Litě korunky, masívní dto \$ 20.—
Chrupy zaručené přiléhající od \$ 50.— vyše.
Ordinae od 2 do 7 hod.

ZUBNÍ ATELIER

Dr. Manuel Muchnik
dentista operáter

Calle Viamonte 2314 - I. pos.
Telefon: Juncal 2447

Ordinuje v pondělí, středu a pátek od 2 do 10 večer.

248

Plombování zubů del největší metody. Umělé zuby zlaté i v kaučuku. Práce zaručeně dobrá a trvanlivá.

PRVNÍ**ČESKOSLOVENSKÝ ZÁVOD KREJČOVSKÝ**

v BUENOS AIRES

Poskytuje P. T. p. krajanům největší výběr prvotřídních anglických látek odpovídající všem

Obleky dle míry odpovídající všem požadavkům moderního střihu ZA SNIŽENOU CENU

F. JURENA

Suipacha 879

Čechoslováci!

Lodní lístky - Poukazy - Korrespondence - Rady

OBRATTE SE NA NAŠI KANCELÁŘ

“MEDDA” SPOLEČNOST PAROPLAVEBNÍ a OBCHODNÍ

SARMIENTO 402

BUENOS AIRES

FILOMENA BÍLKOVÁ

PRVNÍ A JEDINÁ ČSL.

Specialistka a porodní asistentka ve všech ženských nemocech
DIPLOMOVANÁ NA KLINICE Y PRAZE A V Bs. AIRES

Calle GAZCON No. 509 U. T. 63 Almagro 0332

Ordinuje od 1 do 5 hod.

Lékař k dispozici Příjmu se pensionistky

"SKLEROLSYRUP"

Prof. Dra. Mladějovského

jest světoznámým a nejlepším prostředkem
proti

ZKORNATĚNÍ TEPEN

Importéři: F. Hermann & Cia. MONTEVIDEO, Piedras 419

Rozdělovna a sklad: BUENOS AIRES, Alsina 533

V **VAŠÍ RODINU** nejlépe Vám sem z vlasti do-
praví stará a osvědčená firma

M. SUCHAN

BUENOS AIRES

BOLIVAR 171

Compañías de Navegación

HAMBURGO SUD AMERICANA HAMBURGO AMERIKA LINIE

Najnoviji vozni red:

19	Oktobra	CAP NORTE
11	Novembra	MONTE OLIVIA
20	"	WÜRTTEMBERG
25	"	ANTONIO DELFINO
9	Decembra	CAP POLONIO
14	"	MONTE SARMIENTO
23	"	BAYERN
28	"	CAP NORTE

POZIVNE PREVOZNICE, izdajemo za poziv obitelji is ko-
jegagod mjesta u Jugoslaviji.
Treći razred nudi putnicima sve pogodnosti, koje je stvo-
rila najmodernija tehnika u brodogradnji. — Za obitelji
sa djecom kabine. Umjerene cijene.

A. M. Delfino y Cia. (S.A.), Reconquista 335

KREJČOVSKY MÓDNÍ ZÁVOD

VKUSNÉ OBLEKY \$ 80 a výše

ELEGANTNÍ SVRCHNÍKY \$ 75 a výše

MÓDNÍ KALTHOTY \$ 25 a výše

dle míry

Velký výběr pravých vlněných látek importovaných přímo
z Československa

JOSEF SVĚTLÝ

AYACUCHO 1524

PŘEDPLÁCEJTE A ODPORUČUJTE VŠEM

"VĚSTNÍK"

ČESKOSLOVENSKÝ

Hotel Restaurant "Tatra"

— pí —

Josefy Vašickové

Estados Unidos 264

U. T. 37 Rivadavia 7789

Výhodné ubytování

Laciná a chutná kuchyně

VŽDY ČERSTVÝ NÁČEP
TÉŽ OPATŘOVÁNÍ PRÁCE

OBRACEJTE SE VE VŠEM

NA FIRMU

Buenos Aires **M. SUCHAN** Bolivar 171

Jedina Československa Ljekarna u Južnoj Americi Mgr. Farm. Franjo HUŠPAUR

farmaceutik diplomiran u Pragu i Buenos Airesu bivši vogja
Kralj Ljekarne u Crnoj Gori, i upravitelj bolnice u Nemačkoj
Bolnici u Buenos Airesu.

OSOBNÓ posluhuje cijeli dan, a negjeljom dopodne;
BESPLATNO dava savjete i upute u ljekarni i pismeno;
STAVIO SE u vezu sa izvrsnim liječnikom SLOVENOM;
tako da možete u toj domaćoj ljekarni naći svaki čas i za
svaki slučaj potrebnu pomoć. Obračajte se dakle na nju sa
svim povjerenjem, osobno ili pismeno.

Dis kretnost zajamčena!

FRANJO HUŠPAUR

Es. Aires, Isla Maciel — Dock Sud, calle F. Quiroga 1181-83

NEJSTARŠÍ ČESKOLOVENSKÝ PENEŽNÍ ZÁVOD

M. SUCHAN

Bs. Aires

BOLIVAR 171

Zasílá peníze do vlasti

prostřednictvím

Živnostenské Banky v Prazenejvětší bankovní instituce v Rep. Československé již kapitál
a res. fondy převyšuje Kč. 400.000.000**ÚSCHOVA PENĚZ**

se 4 % sůročením

Veškeré vklady jsou uloženy k opatrování ve
státních a prvotřídních bankách**Gramofonové desky**

ŽÁDEJTE CENNÍK

české, slovenské a polské

BANCO HOLANDES**de la AMERICA del SUD**

FILIÁLKA BUENOS AIRES

Bmé. Mitre 300

Agencie I. Corrientes 1900

PROVÁDÍ VEŠKERÉ**BANKOVNÍ OPERACE**

do kteréhokoliv místa světa

PŘIJÍMÁ VKLADY NA 5 % ROČNÍ ZŮROKOVÁNÍ

VKLADY DĚTSKÉ SPOŘITELNY JSOU ZŮROKO-

VÁNY 6 % ROČNÍMI ÚROKY.

ČTVRTLETNÍ PŘÍPISOVÁNÍ ÚROKŮ

L O D N Í L Í S T K Y !**Páni Čechoslováci****kupujte lodní lístky v naší kanceláři!****RECONQUISTA 416****NEJVĚTŠÍ ZÁVOD** - Založený před padesáti lety

DOCÍLÍTE NEJLEPŠÍCH CEN

ZASÍLÁME PENÍZE

BEZPLATNÁ ÚSCHOVA DOPISŮ

POZOR!!!! Obratete se na nás stran přeplavních lístků které obdržíte za nejlevnější ceny jak nikde jinde

NEOPOMĚŇTE

RECONQUISTA 416

"MEDDA Ltda."

BUENOS AIRES